

кай. Dr A. Sakowicz wystąpiła z referatem pt. *Партызанская тэма ў апавесці «Пушчанская адысея» Аляксея Карлюка*. Dr hab., prof. UwB M. Nowacka zaprezentowała wystąpienie pt. *Etyka jakości życia przeciwko etyce świętości życia*. Dr M. Kruk omówił *Białostockie białorutenika w latach 2009–2011*. Dr N. Raczekiewicz wygłosiła referat pt. *Wigilijny snop żyta w gwarach Białostoczczyzny*.

Referaty wygłoszone w czasie obrad konferencji zostaną opublikowane w cyklicznym tomie pt. „Droga ku wzajemności”.

Jolanta Chomko
Białystok

Międzynarodowa konferencja „Onomastic investigations to commemorate the 100th anniversary of Valija Dambe (1912–1995), Latvian onomastician”, Riga, 10–12 maja 2012 r.

W dniach 10–12 maja 2012 roku w Rydze odbyła się międzynarodowa onomastyczna konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Języka Łotewskiego Uniwersytetu Łotewskiego i Łotewską Akademię Nauk (Latvian Language Institute of the University of Latvia and The Latvian Academy of Sciences). Wzięło w niej udział ponad trzydzieści osób, wśród których znaleźli się badacze z Łotwy, Białorusi, Estonii, Finlandii, Litwy, Niemiec, Norwegii, Nowej Zelandii, Polski, Rosji, Szwajcarii i Szwecji.

Na konferencji były reprezentowane różne onomastyczne subdyscypliny: antroponimia, toponimia, w tym urbanonimia i hydronimia, chrematonimia i onomastyka literacka. Badacze przedstawiali wyniki swych badań zarówno w perspektywie synchronicznej jak i diachronicznej, w ujęciu strukturalnym i kognitywnym.

W pierwszym dniu konferencji obrady plenarne rozpoczęły się od prezentacji sylwetki wybitnej łotewskiej onomastki Valiji Dambe, której została poświęcona ta konferencja. Przedstawiono jej życiorys naukowy, wybrane zagadnienia z prowadzonych badań i osiągnięć w dziedzinie onomastyki, zwłaszcza dla obszaru Łotwy; wystąpienia: Ojārs Bušs, Laimute Balode (Łotwa) *Vallija Dambe in the History of Onomastics and in the Memory of Her Colleagues*; Grasilda Blažienė (Litwa) *Vallija Dambe and Research of Prussian Proper Names*. Ponadto w sesji plenarnej Volker Kohlheim (Niemcy) wygłosił referat na temat funkcjonowania nazw własnych w świecie realnym i fikcyjnym, czyli w literaturze, uwzględniając ujęcie kognitywistyczne (*The Proper Names in Real Word Contexts and in the Fiction: A Cognitivist Approach*). Z kolei Botolv Helleland (Norwegia) scharakteryzował ojkonimy utworzone od nazw roślin zlokalizowane w zachodniej Norwegii (*Plant Names in Place Names in a Municipality in Western Norway*).

W kolejnym bloku referatów wygłoszonych w sesji przedpołudniowej poruszano zagadnienia związane z różnymi aspektami badań toponimicznych: Sanda Rapa (Łotwa) *Appellatives of Land Features in the Latvian Toponymy*; Anta Trumba (Łotwa) *Toponyms with rouz- in the upcoming Latvia's Toponym Glossary*; Zane Cekula (Łotwa) *The Place Names of Latgale in an Identity perspective: Function, Use and Selection of the Appropriate Name*.

Antra Klavinska (Łotwa) w referacie *The Process of Conceptualizing Ethnonyms: Data of "Latgale Lingvoterritorial Dictionary"* przedstawiła założenia projektu słownika etnonimów w ujęciu kulturowym.

Obrady popołudniowe odbywały się w dwóch sekcjach. W sekcji pierwszej przedmiotem uwagi były zagadnienia z zakresu toponimii, w tym ojkonimii i hydronimii; referaty wygłosili: Harald Bichlmeier (Niemcy) *What Knowledge can Indo-European Linguistics Gain from the Lexical and Morphological Material of the 'Old-European Hydronymy'? – An Overview over the Actual Situation*, Phillips W. Matthews (Nowa Zelandia) *New Zealand: The Maori and English Languages and Place Names*, Laimute Balode (Łotwa/Finlandia) *Liepa (Tilia) in Latvian Onomastic Context*, This Michel Fetzer (Szwajcaria) *Name Changes of Swiss Municipalities. Particularity in Case of Township Merger: Determining Factors, Motives, Tendencies*.

Sekcja druga zajmowała się problemami z zakresu chrematonimii, która jest uważana za najmłodszą subdyscyplinę onomastyczną. Warto dodać, że w ostatnich latach w związku z transformacją polityczno-gospodarczą i społeczną krajów Europy środkowo-wschodniej odnotowano dynamiczny rozwój tej gałęzi onomastyki. Zaprezentowano następujące referaty: Tatiana Sokołowa (Rosja) *Проблема переименования станций московского метрополитена (The problem of Renaming Moscow Metro Stations)*, Leonarda Dacewicz (Polska) *Названия британских, польских и российских университетов – традиция и современность (British, Polish and Russian Institutions of Higher Education with the Naming Element 'University' – Tradition and the Present Time)*, Velga Laugalē (Łotwa) *Names of Educational Institutions Viewed in Onomastics Aspekt*, Ojars Bušs (Łotwa) *Non-trivial Names for Latvian Shops, Restaurants and Rother Bussiness*.

Drugiego dnia obrad w obu sekcjach prezentowano problematykę z zakresu antroponimii. Dominowała tematyka historyczna: Marje Joalaid (Estonia) *Дохристианские ливонские антропонимы (Pre-Christian Livonia Anthroponyms)*; Irina Kiurshunova (Rosja) *Антропонимия средневековой Карелии в когнитивном аспекте (Anthroponymics of Medieval Karelia in the Cognitive Aspect)*; Marta Balode (Łotwa) *Choosing Children Name in Ethnically Mixed Latvian-Finnish Familie*; Pauls Balodis (Łotwa) *Latvian Personal Names of Abstrakt Semantics*; Renāte Silīņa-Piņķe (Łotwa) *Given Names in Swedish Ploughland Survey of 1638: Problem sof Analysis and Solutions*.

W sekcji drugiej referaty prezentujące problematykę antroponimiczną wygłosili: Zofia Abramowicz (Polska) *Развитие антропонимической системы евреев в славянской среде (The Development of the Anthroponymic System of Jews in the Slavonic Environment)*; Irena Mytnik (Polska) *Славянский шар в антропонимиконе польско-украинского пограничья XVI века (Slavonic First Names in Ukrainian Anthroponymy of Polish-Ukrainian Borderland in the 16th Century)*; Sarmīte Lagzdīņa (Łotwa) *Rendering and Spelling of Personal Names in K. Mīlenbahs' Works*. Z kolei Julia Gurskaja (Białoruś) na materiale dawnych etnonimów, toponimów i antroponimów z obszaru Litwy, Łotwy i Białorusi przedstawiła zjawisko transonimizacji w referacie *Явление трансонимизации в древней онимии (на материале славянских и балтийских онимических систем) (Transonymisation in Baltic and Slavonic Languages)*.

Na obradach popołudniowych w sekcji pierwszej była prezentowana problematyka antroponimiczna (zwykle nazewnictwo w zakresie nadawania imion, przezwisk); referaty przedstawili: Ilze Strausa, Linda Linde (Łotwa) *On Teachers' Nicknames in One of the Latvian Schools*; Ewa Majewska (Polska) *Family Tradition in the Giving of Proper Names Among Germans, Dutchmen and Poles*; Olga Mori (Niemcy) *Spanish Official and Unofficial Anthroponyms Diatopic, Diastatic and Diaphasic Differences*; Inese Zugicka (Łotwa) *An Insight into Derivation of Nicknames Fund in Central Latgale*; Rosa Kohlheim (Niemcy) *Name-giving Practice in Germany after the Reformation: A Case-Study of the South German Town of Nuremberg*.

W sekcji drugiej dominowała onomastyka literacka; referaty wygłosili: Žanna Bormane (Łotwa) *Имена собственные в художественном тексте и в переводе на примере романа Е. Нестлингер “Долой огуречного короля” (Proper Names in Literary Texts and Translation: A Case Study of the Novel “The Cucumber King”)*; Alexander Kalashnikov (Rosja) *Types of Charactonyms in Translation from Russian and from English – Comparative Review* (nazwiska znaczące w literaturze i ich tłumaczenie na język obcy); Natalia Wasiljewa (Rosja) *Перечисление имен как дискурсивный прием (Name-dropping as a Discursive Device)*.

Referaty wygłaszano w języku łotewskim (15), rosyjskim (9), angielskim (6) i niemieckim (4). Ze względu na ewentualną barierę językową wszystkie referaty były też dostępne w postaci streszczeń angielskich. W sprawozdaniu tytuły wszystkich wystąpień podałam w wersji angielskiej, niektóre w wersji oryginalnej i angielskiej.

Konferencja zakończyła się bardzo interesującą wycieczką krajoznawczą do Otwartego Muzeum Etnograficznego Łotwy, położonego nad brzegiem Bałtyku (The Ethnographic Open-Air Museum of Latvia).

Leonarda Dacewicz
Białystok

Międzynarodowa konferencja „Trends in toponimy 5”, University of Berne, 9–13 July 2012

W dniach 9–13 lipca 2012 r. odbyła się piąta edycja cyklicznej międzynarodowej konferencji naukowej pod nazwą „Trends in Toponimy” zorganizowana przez Uniwersytet w Bernie (*Forschungsstelle für Namenkunde des Instituts für Germanistik i Istituto di Lingua e Letteratura Italiana*). Patronat nad konferencją sprawowała międzynarodowa organizacja onomastyczna *The International Council od Onomastic Sciences* oraz szwajcarskie placówki naukowe (m.in. *The Swiss Academy of Humanities and Social Sciences*). W konferencji uczestniczyło 65 przedstawicieli nauki reprezentujących następujące kraje: Austrię, Australię, Armenię, Belgię, Czechy, Danię, Finlandię, Francję, Hiszpanię, Holandię, Iran, Irlandię, Kanadę, Luksemburg, Niemcy, Polskę, Rosję, Rumunię, Szwajcarię, Ukrainę, Wielką Brytanię, Węgry, Włochy.